

Viết bài tập làm văn số 5: Văn lập luận chứng minh

I. Đề văn tham khảo

Đề 1. Ít lâu nay, một số bạn trong lớp vẫn lơ là học tập. Em hãy viết một bài văn để thuyết phục bạn: Nếu khi còn trẻ ta không chịu khó học tập thì lớn lên sẽ chẳng làm được gì có ích!

Đề 2. Hãy chứng minh rằng bảo vệ rừng là bảo vệ cuộc sống của chúng ta.

Đề 3. Dân gian ta có câu tục ngữ: “Gần mực thì đen, gần đèn thì rạng”. Nhưng có bạn lại bảo: Gần mực chưa chắc đã đen, gần đèn chưa chắc đã rạng. Em hãy viết bài văn chứng minh thuyết phục bạn ấy theo ý kiến của em.

Đề 4. Hãy trình bày nổi bật lối sống vô cùng giản dị, thanh bạch của Bác Hồ.

II. Một số bài tham khảo

Đề 1. Một số bạn em có phần lơ là học tập. Em hãy viết một bài văn để thuyết phục các bạn ấy tin rằng đúng như người xưa từng nhắc nhở: Nếu còn trẻ mà không chịu học hành thì khi lớn lên sẽ chẳng thể làm được việc gì có ích!

Bạn mến!

Có lẽ bạn đang rất ngạc nhiên khi nhận bức thư này của mình phải không? Mình đang có rất nhiều điều muốn chia sẻ với bạn nhưng có lẽ viết ra trên những dòng chữ sẽ dễ dàng hơn nói trực tiếp bằng lời. Hơn nữa, dạo này bạn cũng ít đến lớp, mình cũng khó gặp được bạn. Nói đến lớp học, sao dạo này bạn lại nghỉ học nhiều thế? Có phải vì kết quả học tập của bạn đang xuống dốc dần nên bạn chán nản và lơ là? Mình viết thư này cũng là muốn tâm sự với bạn về chuyện học tập đấy. Con đường học vấn đôi lúc còn rất nhiều khó khăn, và mình muốn động viên bạn vượt qua những trở ngại trước mắt.

Còn nhớ ngày đầu tiên của năm học, cô giáo đã xếp hai đứa mình ngồi chung bàn để cùng làm “đôi bạn học tập”. Lúc đó mình vui lắm. Bởi vì từ nay mình sẽ có một người bạn cùng giúp nhau tiến bộ, san sẻ những thắc mắc buồn vui tuổi học trò.

Thế mà năm học mới vừa bắt đầu chưa bao lâu, bạn đã vội quên lời hứa học tốt hồi đầu năm của tụi mình. Tại sao vậy? Có phải vì chương trình học năm nay quá nặng nề khiến bạn không theo kịp những gì thầy cô giảng? Chắc là không đâu vì luôn có mình bên cạnh, mình luôn sẵn sàng giúp bạn tất cả những gì

mình hiểu biết mà. Đã là đôi bạn học tập của nhau thì bất kì thắc mắc nào nếu ngại hỏi thầy cô cứ trao đổi với mình bạn nhé.

Có phải cũng đang vậy không? Bạn đã không chú tâm học hành; để giờ đây chán chường vì không hiểu bài, không theo kịp bạn bè nên đã mặc kệ việc học tập của mình. Có phải đó là lí giải cho việc dạo này bạn thường xuyên cúp tiết, không ôn tập bài vở trước khi đến lớp? Nếu quả thật là vậy thì buồn lắm bạn ơi.

Hơn nữa, bạn còn cả con đường dài trước mặt. Con đường đời sau này với nhiều khó khăn và trở ngại. Bạn sẽ bước đi vững vàng trên con đường ấy chẳng nếu không tự trang bị cho mình đầy đủ kiến thức? Tương lai của chúng ta được xây dựng từ chính bây giờ. Những ngày tháng sống dưới mái trường, được sự dạy dỗ yêu thương hết lòng của thầy cô chính là hành trang quý giá cho mai sau chúng ta bước vào đời. Chính nhờ học vấn sẽ đưa chúng ta đến một tương lai mở rộng. Bạn còn nhớ chị Trần Bình Gấm chứ – “cô bé bán khoai đậu cả ba trường đại học” đấy? Ngày trước có biết bao bài báo viết về chị Gấm với tất cả sự khâm phục và trân trọng. Giờ đây chỉ là sinh viên năm cuối của Trường Đại học Y. Và hình ảnh lem nhem cô bé bán khoai ngày xưa giờ sáng rực trong màu áo trắng tinh khiết của vị nữ bác sĩ tương lai. Vâng, chỉ có học tập, nỗ lực rèn luyện mới có thể đưa ta đến đỉnh vinh quang, trao cho ta nhanh nguyệt quế.

Ngày trước, khi mới tập tễnh đeo vào chiếc khăn quàng của người đội viên, chúng ta đã đồng đọc to 5 điều Bác Hồ dạy. Và trong đó, điều thứ hai Bác dạy: Học tập tốt – Lao động tốt. Biết bao ân cần và tin yêu trong lời dạy ấy. Bác đã để lại muôn vàn tình yêu thương cho con cháu, cho dân tộc, trong đó có cả niềm tin vào thế hệ trẻ. Làm sao quên những lời trao gửi chân tình nồng ấm trong bức thư Bác gửi chúng cháu ngày khai trường. “Non sông Việt Nam có trở nên vẻ vang hay không. Dân tộc Việt Nam có bước tới đài vinh quang sánh vai cùng các cường quốc năm châu hay không đều là nhờ một phần ở công học tập của các cháu”. Lời Bác dặn ngày xưa vẫn còn vang vọng mãi đến bây giờ. Biết bao lớp đàn anh đi trước đã nỗ lực không ngừng để làm tròn sứ mệnh thiêng liêng ấy. Và chúng ta – bạn và mình – liệu đã và đang làm được bao nhiêu cho lời dặn của Bác. Bạn có nghĩ rằng bạn đã xao lãng nhiệm vụ hết sức quan trọng của người học sinh? Ngày trước, khi đất nước còn chìm trong khói lửa đau buồn của chiến tranh mất mát, bao anh chị bằng tuổi chúng ta bây giờ đã phải gác bỏ tất cả những mơ ước riêng tư, những hoài bão khát vọng để mà đi đánh giặc. Việc học hành đành bỏ dở sau lưng... Còn bạn? Bạn đang nghĩ gì

khi giờ đây cả xã hội, cả gia đình đặt trọn niềm tin vào con đường học vấn của bạn; khi chúng ta đang tưởng những thành quả tươi đẹp nhất của cha anh ngày xưa nằm xuống cho hai chữ “tự do”. Chúng ta đã và đang được sống những ngày hạnh phúc nhất, và chỉ phải cố gắng hết mình trong việc học tập rèn luyện bản thân mà thôi. Vậy mà bạn cũng quên bằng trách nhiệm ấy, Bác Hồ cũng đã nói “Các vua Hùng đã có công dựng nước. Bác cháu ta phải cùng nhau giữ nước”. Và Bác cùng cha anh ta đã giữ vững đầy kiêu hãnh mảnh đất hình chữ S kiêu hùng Việt Nam. Nhiệm vụ của chúng ta bây giờ là tiếp bước truyền thống, là giữ vững trong mình ngọn lửa của ý chí, tinh thần con Rồng cháu Tiên. Điều đó sẽ được thực hiện bằng chính những ngày chúng ta miệt mài học tập dưới mái trường này đây. Chỉ có học tập mới giúp mình và bạn hoàn thành những dặn dò của Bác trước lúc ra đi. Chỉ có cố gắng phấn đấu hết mình mới không phụ lòng tất cả những người đã kì vọng vào chúng ta - thế hệ trẻ của Việt Nam, thế hệ vàng sẽ đưa Việt Nam tiến lên cùng thế giới.

Bạn mến! Bạn đã thấy tầm quan trọng và vĩ đại của việc học tập chưa? Bạn có thấy thật đáng tiếc về kết quả học tập vừa qua chẳng? Đừng quá thất vọng chỉ bởi vài khó khăn nhỏ nhặt. Mình luôn bên cạnh bạn để ủng hộ và động viên bạn hết mình. Giống như bức thư này vậy. Mình viết ra để chia sẻ với bạn những suy nghĩ, tâm tư, để trả lời cho câu hỏi mà bạn đã bế tắc “Tại sao chúng ta phải học tốt?”. Nhưng bây giờ mình tin là bạn đã hiểu ra vai trò và trách nhiệm của chúng ta, những người học sinh Cháu ngoan Bác Hồ. Mình cũng hi vọng là bạn sẽ nhận thức được trọng trách cao cả của chúng ta. Học tập tốt không phải chỉ cho chính bản thân mà còn là sự tri ân vô giá với gia đình, xã hội và đất nước thân yêu. Vì thế, mình và bạn hãy cùng cố gắng “Học... học nữa... học mãi.” nhé.

(Quách Lê An Khang - học sinh giỏi văn toàn quốc)

Đề 2: *Hãy chứng minh rằng bảo vệ rừng là bảo vệ cuộc sống của chúng ta.*

“Rừng đang kêu cứu”! “Hãy bảo vệ lá phổi xanh của con người”!... Hàng trăm tit báo! Hàng ngàn lời kêu gọi! Đó là tất cả những gì mà chúng ta đang đối diện khi môi trường tuyệt vọng kêu cứu. Xã hội phát triển, nhịp sống công nghiệp hiện đại đưa con người tiến cao hơn trong mọi lĩnh vực. Nhưng song song với nó là sự ô nhiễm nghiêm trọng trong môi trường sống. Hậu quả tất yếu của “thế kỉ công nghiệp” là hàng ngàn hécta rừng đã và đang bị huỷ diệt, tầng ôzôn ngày một lâm nguy. Tại sao con người vẫn nhẫn tâm huỷ hoại rừng? Tại sao quá ít

người nhận thức được sự quan trọng của lá phổi xanh, sự nghiêm trọng tàn khốc nếu vẫn tiếp tục tàn phá rừng?

Có thể khẳng định chắc chắn rằng: Không có rừng, không có cây xanh đồng nghĩa với sự huỷ diệt của con người và tất cả sinh vật trên thế giới.

Vì sao ư? Có lẽ ai cũng sẽ trả lời được câu hỏi này. Vì đơn giản, ai cũng sẽ biết: cây xanh hấp thụ CO_2 và thải khí O_2 ra môi trường, cung cấp dưỡng khí cho con người và toàn thể sinh giới.

Quá trình quang hợp của cây xanh giúp điều hoà cân bằng khí quyển: Giải phóng O_2 , là dưỡng khí cho sinh giới và hấp thụ, cố định lượng CO_2 , góp phần ngăn chặn hiệu ứng nhà kính. Chỉ với cây xanh mà con người được lợi cả đôi bên: Có dưỡng khí để thở và chống lại hậu quả của việc thủng tầng ôzôn. Theo số liệu của V.V. Pôlevoi (1989) thì “mỗi năm cây xanh thải vào khí quyển lượng ôxi từ 70 – 120 tỉ tấn. Và lượng dưỡng khí ấy được dùng cung cấp cho tất cả các cơ thể dị dưỡng hiếu khí như người, động vật... Rừng - quần thể của cây xanh – có vai trò đặc biệt trong việc duy trì nồng độ cao của ôxi trong khí quyển. Các nhà khoa học đã tính ra rằng 1ha rừng vào mùa xuân và mùa hè trong thời gian một giờ thải vào khí quyển một lượng ôxi đủ cho 200 người hô hấp. Bên cạnh đó, sự quang hợp giải phóng O_2 còn góp phần rất quan trọng trong sự hình thành tầng ôzôn được ra bởi sự quang phân li phân tử O_2 dưới tác động của bức xạ mặt trời. Tầng ôzôn giúp chúng ta tránh khỏi sự huỷ hoại của tia tử ngoại. “Lí lẽ đơn giản ấy thiết nghĩ ai trong chúng ta cũng đều được học qua từ những ngày còn là học sinh Tiểu học. Ấy vậy mà có nhiều người vẫn cố quên hay cố tình quên, để tự động viên hành vi sai trái của mình là “Ôi chào! Rừng thì bạt ngàn, chặt phá vài hécta thì có là bao...” Điều đó thật không thể chấp nhận. Công nghiệp phát triển đã dẫn đến biết bao là sự ra đi vĩnh viễn của hàng ngàn cánh rừng. Đã vậy, khói thải từ các nhà máy và bụi bẩn từ cuộc sống hiện đại lại góp phần không nhỏ trong việc phá huỷ tầng ôzôn. Vừa bị giảm đi đáng kể lượng dưỡng khí vì rừng bị tàn phá, con người vừa phải đối diện với hậu quả khôn lường của việc tầng ôzôn ngày một lâm nguy. Liệu sẽ ra sao nếu một ngày rừng không còn? Thật chẳng dám tưởng tượng đến cái cảnh đó. Không còn O_2 , cho chúng ta hô hấp, tầng ôzôn bị tàn phá hoàn toàn, tia tử ngoại chiếu thẳng xuống trái đất. Khi ấy, liệu cuộc sống sẽ còn?

Nên nhớ, địa cầu được gọi là “hành tinh xanh” bởi tất cả các hành tinh thuộc Thái Dương hệ đều không có được màu xanh của rừng, của biển, của sự sống,

của niềm tin... như Trái đất. Chính vì thế, phải giữ vững màu xanh hạnh phúc của rừng, của cây xanh, của niềm tự hào vì có được một người bạn trung thành tiếp dưỡng cuộc sống cho chúng ta.

Nói đến hành tinh xanh, lại có thêm một lí do để chúng ta phải bảo vệ rừng. Phải giữ gìn nguồn tài nguyên vô giá ấy. Rừng không chỉ là môi trường cho cây xanh quang hợp mà còn là thiên đường nơi cõi thế cho những người yêu thiên nhiên. Ngày xưa, chính Nguyễn Trãi đã chấp nhận đánh đổi quyền thế, bổng lộc để trở về ở ẩn Côn Sơn, để được cảm nhận phong vị trong lành của rừng xanh.

*“Côn Sơn suối chảy rì rầm,
Ta nghe như tiếng đàn cầm bên tai.
Côn Sơn có đá rêu phơi,
Ta ngồi trên đá như ngồi chiếu êm.
Trong ghềnh thông mọc như nêm,
Tìm nơi bóng mát ta lên ta nằm...”*

Ung dung, thanh thản và tự tại biết bao nơi núi đồi hoang dã mà cũng đầy thú vị ấy. Từng câu thơ mở ra trước mắt ta khung cảnh hữu tình hùng vĩ. Chợt nghe lòng bao cảm xúc thăng hoa, tự trong ta khẽ khàng tri ân thiên nhiên núi rừng. Cảm ơn Người vì đã cho đời những Côn Sơn, những rừng xanh... Cảnh đẹp này liệu có bất kì máy móc công nghệ nào tự tạo ra được chăng?

Rời Côn Sơn, và rời thế kỉ XVI của Nguyễn Trãi, lúc thiên nhiên vẫn còn chưa “vướng đục bụi... công nghiệp”, ta đến Việt Bắc những năm đầu thế kỉ XX. Chao ôi, làm sao Tố Hữu lại may mắn chứng kiến bức tứ tình lộng lẫy đến thế của núi rừng:

*“Rừng xanh hoa chuối đỏ tươi
Đèo cao nắng ánh dao gài thắt lưng
Ngày xuân mơ nở trắng rừng
Nhớ người đan nón chuốt từng sợi giang
Ve kêu rừng phách đổ vàng
Nhớ cô em gái hái măng một mình*

Rừng thu trăng rọi hoà bình

Nhớ ai tiếng hát ân tình thuỷ chung...”

Sao mà ta ghen tị với Tổ Hữu đến thế! Bốn bức tranh như được vẽ từ chốn bông lai chứ chẳng phải cảnh đẹp của hạ giới. Ấy vậy mà đó là thật đấy, và nhờ nhà thơ đã chứng kiến bốn mùa xoay chuyển ở Việt Bắc với tất cả rung động nhỏ nhất nhất của thiên nhiên. Và cũng tài tình biết bao khi chỉ vờn vện một câu lục bát mà cái hồn, cái thần sắc của cảnh đẹp từng mùa cứ thế đi vào thơ, lung linh, dịu dàng... Đọc những dòng thơ mà tự thấy lòng đang sống trong cảnh, đang thưởng ngoạn núi rừng với tất cả niềm say mê. Sao mà kì vĩ thế chốn rừng sâu? Sao mà tươi mát lạ thường cái màu xanh của chồi non lộc biếc.

Giờ đây chắc khó tìm lại cái “tiếng đàn cầm” trong lành ở Côn Sơn hay màu trắng tinh khiết của rừng mơ Việt Bắc. Ta về ta nhớ những hoa cùng người. Có thể tình dân Việt Bắc vẫn nồng ấm thuỷ chung nhưng hoa rừng Việt Bắc chẳng biết đã lưu lạc phương nào. Đau xót biết bao nhiêu?

Ấy vậy mà còn có những kẻ nhẫn tâm chặt cây làm nhà, đất rừng làm nương. Chẳng lẽ tâm hồn họ không cảm thấy chua xót khi nhìn chính lá phổi xanh của mình quăn đau? Chẳng lẽ trước màu xanh bạt ngàn ấm áp của rừng, họ không thấy lòng se lại những cảm xúc ngổn ngang? Đó là một hành động không thể chấp nhận được dù với bất cứ lí do nào. Cần có những biện pháp mạnh để ngăn chặn việc huỷ hoại môi trường sống, huỷ hoại cả tương lai của con người. Bởi rừng không chỉ là lá phổi, là nguồn dưỡng khí giúp ta tồn tại, là nơi bảo vệ ta khỏi hiểm hoạ hiệu ứng nhà kính... mà hơn hết rừng còn là người bạn trung thành nhất của ta. Nói cách khác, rừng nuôi dưỡng ta cả thể xác lẫn tâm hồn. Nhất là khi cuộc sống cứ ngày càng vội vã, hãy một lần đến hoà mình vào thảm thực vật của rừng xanh. Chính nơi ấy sẽ cho ta cảm giác yên bình, thanh thản và nhận thức sâu sắc rằng cần lắm phải bảo vệ rừng, bảo vệ lá phổi xanh.

Thật đáng sợ nếu một ngày “hành tinh xanh” của chúng ta không còn màu xanh của lá cây, rừng già. Chính vì thế, chúng ta hãy bảo vệ rừng, bảo vệ nguồn sống của con người. Hãy giữ mãi sắc xanh hi vọng của “Hành tinh xanh”, giữ cho “lá phổi” của Mẹ Thiên nhiên luôn trong lành...

(Bài viết của Quách Lê An Khang - học sinh giỏi Văn toàn quốc)

Đề 3: Dân gian ta có câu tục ngữ: “Gần mực thì đen, gần đèn thì rạng”. Nhưng có bạn lại bảo: Gần mực thì chưa chắc đã đen, gần đèn thì chưa chắc đã rạng. Em hãy viết bài văn chứng minh để thuyết phục bạn ấy theo ý kiến của em.

Từ lâu nhân dân ta đã rút ra kết luận là môi trường xã hội và đặc biệt là mối quan hệ bạn bè có ảnh hưởng rất lớn tới nhân cách, đạo đức của mỗi người. Kết luận đó đã được đúc kết thành câu tục ngữ: Gần mực thì đen, gần đèn thì rạng.

Để nêu lên một bài học hoặc một kinh nghiệm nào đó trong cuộc sống, ông cha ta thường mượn hình ảnh của sự vật có liên quan đến con người để thể hiện ý của mình. Mực có màu đen. (Ngày xưa mực Tàu được đúc thành thỏi, khi dùng thì đem mài với nước, lấy bút lông chấm vào mực để viết chữ Hán. Nếu sơ ý bị dấy vào chân tay, quần áo thì khó tẩy sạch). Từ thực tế đó, người xưa mượn mực để ám chỉ những cái xấu xa. Còn đèn là vật phát ra ánh sáng. Đến gần đèn, ta sẽ được soi sáng. Cho nên đèn tượng trưng cho điều tốt đẹp, sáng sủa. Mượn hai hình ảnh tương phản nhau là mực và đèn, câu tục ngữ ngầm nhắc nhở: Nếu giao du với hạng người xấu, ta sẽ bị nhiễm thói hư tật xấu; nếu ta kết bạn với những người tốt thì sẽ học tập được nhiều điều hay, điều tốt.

Quan sát thực tế cuộc sống hàng ngày xảy ra xung quanh, ta sẽ thấy ý nghĩa của câu tục ngữ trên là đúng.

Xét trong phạm vi gia đình thì cha mẹ, anh chị là tấm gương để cho con em noi theo. Nếu cha mẹ hoà thuận và coi việc giáo dục con cái, anh em yêu thương nhau thì đó là gia đình hạnh phúc, sẽ có được những đứa con ngoan ngoãn, hiếu thảo, giỏi giang. Ngược lại, nếu cha mẹ lục đục, anh em bất hoà thì chắc con cái sẽ hư hỏng, khó nên người.

Trong xã hội, nếu tiếp xúc thường xuyên với những đối tượng xấu xa, lừa đảo, giết dọc, chà đạp lên nhau để sống thì một ngày nào đó, ta sẽ bị tiêm nhiễm thói hư tật xấu. Người xưa đã khẳng định: Ở bầu thì tròn, ở ống thì dài và có lời khuyên chí lí:

Thói thường gần mực thì đen

Anh em bạn hữu phải nên chọn người. Đối với lứa tuổi học sinh, việc kết bạn là hết sức quan trọng. Nếu chơi với những bạn chăm ngoan, học giỏi, lễ phép, biết kính trên nhường dưới... thì chúng ta sẽ học tập được những đức tính tốt và sẽ trở thành người tốt. Bạn bè sẽ giúp đỡ nhau để cùng tiến bộ.

Ý nghĩa của câu tục ngữ trên từ lâu nay đã được công nhận nhưng trong một lần tranh luận ở lớp, bạn em lại cho rằng: Gàn mực chưa chắc đã đen, gàn đèn chưa chắc đã rạng. Ngẫm nghĩ kĩ, em thấy ý kiến của bạn ấy phần nào cũng có lí, song không phải vì thế mà giá trị của câu tục ngữ bị phủ nhận.

Quả thật, yếu tố con người vô cùng quan trọng. Nếu làm chủ được bản thân, có ý chí, lập trường, quan điểm vững vàng thì chúng ta khó bị tha hoá bởi cái xấu.

Sống trong môi trường không tốt mà con người vẫn giữ được nhân cách trong sáng thì cũng giống như hoa sen nở trên đầm lầy vẫn tỏa ngát hương thơm. Xung quanh ta có rất nhiều tấm gương như vậy. Nhà tình báo Vũ Ngọc Nha suốt mấy chục năm sống ngay trong hang ổ quân thù là bè lũ bán nước Ngô Đình Diệm, Nguyễn Văn Thiệu và chính phủ nguy quyền Sài Gòn, tay sai của đế quốc Mỹ xâm lược, vậy mà “ông cố vấn” vẫn nguyên vẹn là một chiến sĩ cộng sản kiên cường, mưu trí, dũng cảm. Ông đã vượt qua vô vàn thử thách, hiểm nguy để theo đuổi đến cùng lí tưởng cách mạng, góp phần tích cực vào sự nghiệp giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.

Gần gũi hơn, quen thuộc hơn là gương sáng của các bạn nhỏ nhà nghèo mà hiếu học. Có bạn ngày ngày vượt hàng chục cây số đèo dốc, rừng núi đến trường. Có bạn mồ côi cha mẹ, sống cơ cực, thiếu thốn trăm bề vẫn phấn đấu vượt lên hoàn cảnh để học tốt, học giỏi. Không ít những anh chị sinh viên vừa làm vừa học, vừa rèn luyện bản lĩnh để vững vàng bước vào đời... Điều đáng nể phục là họ đã chiến thắng hoàn cảnh và chiến thắng được chính mình.

Ngược lại, có những người hoàn cảnh sống hoàn toàn thuận lợi, tốt đẹp nhưng bản thân lại chẳng ra gì. Sinh ra trong gia đình giàu sang, thừa thãi bạc tiền, danh vọng, họ không phải lo lắng, bươn chải để mưu sinh mà chỉ việc học cho tốt, sống cho tốt. Thế nhưng họ lại sớm sa ngã bởi những thú ăn chơi sa đoạ như tiêu xài hoang phí, nay vũ trường mai quán rượu, rồi hút chích ma túy, điên cuồng đua xe gây tai nạn trên đường phố mà nhóm thanh niên đua ô tô tốc độ cao vừa qua ở Thành phố Hồ Chí Minh là một ví dụ. Như vậy là họ đã tự nhuộm đen nhân cách của mình.

Ngày nay, trong xã hội tốt đẹp mà chúng ta đang sống, vẫn còn một số người vì nhắm mắt chạy theo đồng tiền để thỏa mãn những dục vọng vật chất. Vì vậy, trong quan hệ ta phải thận trọng, sáng suốt để không phải ân hận về sau.

Tuy vậy, đối với người chưa tốt, không phải chúng ta một mực xa lánh họ để họ buông xuôi trước cái xấu. Những năm gần đây, vòng tay nhân ái của cộng đồng đã cứu mang nhiều số phận lỡ bước sa chân vào con đường tăm tối của các tệ nạn, giúp họ trở về cuộc sống lương thiện, thành người hữu ích cho xã hội.

Câu tục ngữ Gần mực thì đen, gần đèn thì rạng là một lời khuyên thiết thực và bổ ích. Em cũng rút ra từ đó bài học bổ ích cho bản thân là hãy không ngừng tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, tác phong để có được một quan điểm sống lành mạnh, đúng đắn. Hãy tránh xa bóng tối của những cám dỗ xấu xa; chọn bạn tốt mà chơi để học tập và phấn đấu trở thành con ngoan trò giỏi. Gần đèn để được soi sáng là điều cần thiết nhưng ngọn đèn sáng nhất vẫn là ngọn đèn tỏa chiếu từ chính tâm hồn mình.

(Theo Trần Thị Thu – Đề văn chuyên Trung học cơ sở)

Đề 4: *Bằng những dẫn chứng trong văn học và trong thực tế đời sống hãy chứng minh rằng “Bác Hồ là người sống vô cùng giản dị, thanh bạch”.*

Bài làm Bác Hồ vị lãnh tụ thiên tài của dân tộc Việt Nam, không ai lại không yêu mến, quý trọng Người. Dân tộc Việt Nam và nhân dân thế giới ngưỡng mộ và ngợi ca Bác. Thế nhưng bất ngờ thay trong đời sống hàng ngày Bác lại là người vô cùng giản dị và thanh bạch. Sự giản dị và thanh bạch của Bác từ cuộc đời đã đi vào trong thơ ca.

Trước khi đi vào chứng minh ta phải cần tìm hiểu thế nào là giản dị và thế nào là thanh bạch. Giản dị nghĩa là đơn giản một cách tự nhiên trong phong cách sống, cách ứng xử cũng như trang phục trong đời sống thường ngày. Còn thanh bạch là sự trong sạch, giữ lối sống, phẩm chất của mình không để cho sự giàu sang cám dỗ trong bất cứ hoàn cảnh nào.

Trước hết chúng ta nói về giản dị. Sự giản dị của Bác được thể hiện nhiều mặt trong đời sống, từ lối sống đến cách làm việc và cả trong lời nói hàng ngày.

Lẽ thường các nguyên thủ quốc gia bao giờ cũng ở trong những dinh thự sang trọng, đẹp đẽ còn Bác Hồ của chúng ta chỉ ở trong ngôi nhà sàn đơn sơ, phòng ngủ của Bác chỉ độ mười mét vuông, một chiếc giường nhỏ và chiếc chiếu cói quá ư đơn giản. Trong Trường ca “Theo chân Bác” nhà thơ Tố Hữu đã viết:

Nhà gác đơn sơ một góc vườn

Gỗ thường mộc mạc chẳng mùi sơn

Giường mây chiếu cói đơn chăn gối

Tủ nhỏ, vừa treo may áo sờn. Bữa cơm của Bác cũng chỉ vài ba món đơn giản. Bác rất thích ăn rau muống luộc với cà muối, món bình dân của người xứ Nghệ. Thức ăn còn thừa Bác dọn lại để cẩn thận sạch sẽ. Cách sống như vậy chứng tỏ Bác rất quý trọng công sức lao động và luôn cần kiệm trong đời sống.

Trong tác phong sinh hoạt hàng ngày, trong làm việc và cách cư xử quan hệ với mọi người sự giản dị của Bác lại biểu hiện một cách khác. Đi kháng chiến Bác chống gậy trúc leo núi, vắt khăn lên vai lội suối ăn ngô nướng cùng với đồng bào chiến sĩ. Vào thời kì miền Bắc xây dựng cuộc sống mới, Bác ra đồng cầm gàu tát nước với bà con nông dân. Chiến tranh bùng nổ, Bác đội mũ sắt ra thăm trận địa pháo, xuống bếp thăm anh nuôi. Bác quan tâm đến các thương binh, gửi thư động viên thăm hỏi và kêu gọi cả toàn xã hội cùng quan tâm động viên giúp đỡ. Bác quan tâm đến tất cả mọi người một cách an cần, chu đáo từ các anh em phục vụ đến kiều bào ở nước ngoài lúc nào Bác cũng chân tình, cởi mở, hoà đồng. Có câu chuyện kể lại rằng có một lần đến Pháp, đại biểu kiều bào đến thăm Bác khách đông phòng khách không đủ ghế ngồi, Bác đã ngồi xuống sàn nhà mời mọi người ngồi thể nói chuyện một cách thân mật. Đó là hình ảnh của vị cha già dân tộc ân cần thân mật hỏi thăm đàn con bao năm lưu lạc ở quê người. Qua cách sống, cách cư xử của Bác thể hiện đời sống tâm hồn của một con người có tư tưởng lớn lao, vĩ đại.

Sự giản dị của Bác còn được thể hiện ở trong lời nói, bài viết hàng ngày. Lời nói của Bác rất rõ ràng không cầu kì hoa mỹ mà rất ấm áp chân tình. Ngày 2/9/1945, giữa không khí thiêng liêng trang trọng trước hàng vạn đồng bào quốc dân, Bác đọc Tuyên ngôn Độc lập - đang đọc giữa chừng Bác dừng lại nhìn về phía mọi người và hỏi: Đồng bào nghe tôi nói rõ không, cả hàng vạn người cùng cất lên tiếng đáp “có... có... có”. Câu hỏi của Bác đã xoá đi ranh giới ngăn cách giữa một vị chính khách và quần chúng nhân dân kéo tất cả mọi người về sự gần gũi, gần bó. Những bài viết của Bác thường rất ngắn gọn, trong sáng, dễ hiểu, tuy đối tượng tiếp nhận mà Bác có cách viết riêng phù hợp. Ví dụ như, để kêu gọi nông dân đoàn kết Bác lấy hình ảnh hòn đá:

Hòn đá to, hòn đá nặng

Chỉ một người nhấc khôngặng

Hòn đá nặng, hòn đá bền

Chỉ một người nhắc không lên

Phải đồng sức phải đồng lòng

Việc gì khó cũng thành công.

Sự giản dị đó đã làm cho mọi người tiếp thu được chân lí một cách dễ dàng, dễ nhớ, dễ thực hiện.

Bác Hồ không chỉ giản dị mà còn rất thanh bạch, sự thanh bạch của Bác được thể hiện trong cách sống của Bác. Bác là một vị lãnh tụ đứng đầu quốc gia nhưng Bác chối từ tất cả vinh hoa phú quý, không ở dinh thự mà ở nhà sàn, không đóng những bộ com lê đắt tiền mà chỉ những bộ đồ ka ki đơn giản, đôi dép cao su bình dị. Suốt đời Bác vì dân, vì nước không tư lợi một tí gì cho bản thân. Chiếc giường của Bác chỉ chiếc chiếu cói như muôn triệu người Việt Nam khác không hề có trướng gấm màn nhung sang trọng. Nhà thơ Tố Hữu đã thay mặt dân tộc ngợi ca Bác:

Bác để tình thương cho chúng con

Một đời thanh bạch, chẳng vàng son

Mong manh áo vải hồn muôn trượng

Hơn tượng đồng phơi những lối mòn.

(Bác ơi - Tố Hữu)

Ngay cả khi từ giã cuộc đời, “ra đi gặp các cụ Các Mác, cụ Lê nin” Bác vẫn thể hiện sự thanh bạch cao quý của mình. Tháng 9/1969, Bộ Chính trị thật đau lòng nhưng vẫn phải đưa vấn đề hậu sự để hỏi xin ý kiến của Bác. Ý muốn của Bộ Chính trị là Bác mất thì hài phải được đặt một nơi long trọng an toàn. Bác (không đồng ý mà bảo thiêu xác lấy tro vừa giữ được vệ sinh vừa đỡ tốn kém. Nhưng sau đó ý kiến tập thể giữ lại thi hài của Bác để ngày thống nhất đồng bào miền Nam ra thăm còn được thấy Bác. Đó là nguyện vọng của nhân dân cả nước, là lợi của nhân dân, Bác đành im lặng chấp nhận.

Lối sống giản dị, thanh bạch của Bác càng thể hiện tâm hồn cao cả của Bác, sự trong sạch suốt đời vì dân vì nước của Bác và chính vì vậy Bác luôn ở trong trái tim của mỗi chúng ta. Là con cháu của Bác, em thấy mình phải noi gương Bác cố gắng giản dị trong cách sống, cách sinh hoạt, không chạy theo lối sống đua đòi, phải luôn gần gũi, hoà đồng với mọi người và bạn bè.

Bác ơi tìm Bác mệnh không thể

VnDoc - Tài liệu, văn bản pháp luật, biểu mẫu miễn phí

Ôm cả non sông mọi kiếp người.

(Bác ơi – Tố Hữu) (Bài làm học sinh – có sửa chữa)